

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturta palāta)

2020. gada 22. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesību aktu tuvināšana – Preču zīmes – Direktīva 2008/95/EK – 12. panta 1. punkts – Preču zīmes faktiskā izmantošana – Pierādīšanas pienākums – 13. pants – Izmantošanas pierādījums attiecībā uz “daļu preču vai pakalpojumu” – Preču zīme, ar ko tiek apzīmēts automobiļa modelis, kura ražošana ir apturēta – Preču zīmes izmantošana saistībā ar rezerves daļām, kā arī ar šo modeli saistītajiem pakalpojumiem – Preču zīmes izmantošana saistībā ar lietotiem transportlīdzekļiem – LESD 351. pants – Nolīgums starp Vācijas Federatīvo Republiku un Šveices Konfederāciju – Patentu, dizainparaugu un preču zīmju savstarpēja aizsardzība

Apvienotajās lietās C-720/18 un C-721/18

par lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, kurus *Oberlandesgericht Düsseldorf* (Federālās zemes Augstākā tiesa Diseldorfā, Vācija) iesniedza ar lēmumiem, kas pieņemti 2018. gada 8. novembrī un kas Tiesā reģistrēti 2018. gada 16. novembrī, tiesvedībā

Ferrari SpA

pret

DU,

TIESA (ceturta palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Vilars [*M. Vilaras*] (referents), tiesneši N. Pisarra [*N. Piçarra*], D. Švābi [*D. Šváby*], S. Rodins [*S. Rodin*] un K. Jirimēe [*K. Jürimäe*],

ģenerāladvokāts: J. Tančevs [*E. Tanchev*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Ferrari SpA* vārdā – *R. Pansch, S. Klopschinski, A. Sabellek* un *H. Hilge, Rechtsanwältin*,
- *DU* vārdā – *M. Krogmann, Rechtsanwalt*,
- Eiropas Komisijas vārdā – *É. Gippini Fournier* un *W. Mölls*, kā arī *M. Šimerdová*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – vācu.

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušanās pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgumi sniegt prejudiciālus nolēmumus ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/95/EK (2008. gada 22. oktobris), ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (OV 2008, L 299, 25. lpp.), 12. panta 1. punktu.
- 2 Šie lūgumi ir iesniegti divās tiesvedībās starp *Ferrari SpA* un DU par divu *Ferrari* piederošo preču zīmju izslēgšanu no reģistra to faktiskas izmantošanas neesamības dēļ.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Direktīvas 2008/95 6. un 10. apsvērums bija formulēti šādi:

“(6) Dalībvalstīm vajadzētu būt arī tiesīgām noteikt procesuālos noteikumus attiecībā uz reģistrācijas ceļā iegūtu preču zīmju reģistrāciju, atcelšanu un spēkā neesamību. Tās var, piemēram, noteikt preču zīmju reģistrācijas un spēkā neesamības atzīšanas procedūru veidu, nolemt, vai agrākas tiesības būtu jāizmanto vai nu reģistrācijas procedūrā, vai spēkā neesamības atzīšanas procedūrā, vai abās šajās procedūrās, un, ja tās atļauj, ka agrākas tiesības tiek izmantotas reģistrācijas procedūrā, pieļauj iebildumu procedūru vai *ex officio* pārbaudes procedūru, vai abas šīs procedūras. Dalībvalstīm vajadzētu būt tiesīgām precizēt preču zīmju atcelšanas vai spēkā neesamības sekas.

[..]

(10) Lai atvieglotu preču un pakalpojumu brīvu apgrozību, ir būtiski nodrošināt, lai reģistrētās preču zīmes saņemtu vienādu aizsardzību saskaņā ar visu dalībvalstu tiesību sistēmām. Tam tomēr nevajadzētu kavēt dalībvalstīm piešķirt pēc savas izvēles plašu aizsardzību tām preču zīmēm, kurām ir reputācija.”

- 4 Šīs direktīvas 7. panta “Preču zīmes piešķirto tiesību izmantošana [izsmelšana]” 1. punktā bija paredzēts:

“Preču zīme nedod īpašniekam tiesības aizliegt tās lietošanu attiecībā uz precēm, ko laidis [Eiropas Savienības] tirgū, izmantojot šo preču zīmi, īpašnieks vai kas laistas [Savienības] tirgū ar īpašnieka piekrišanu.”

- 5 Minētās direktīvas 10. panta “Preču zīmju lietošana [izmantošana]” 1. punkta pirmajā daļā bija paredzēts:

“Ja piecu gadu laikā pēc reģistrācijas procedūras pabeigšanas dienas īpašnieks dalībvalstī nav faktiski lietojis [izmantojis] preču zīmi attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, kam tā reģistrēta, vai ja šāda lietošana [izmantošana] tikusi atlikta nepārtrauktā piecu gadu laikā, uz preču zīmi attiecas šajā direktīvā paredzētās sankcijas, ja vien nepastāv īpaši iemesli tās nelietošanai [neizmantošanai].”

- 6 Šīs pašas direktīvas 12. panta “Iemesli atcelšanai” 1. punktā bija noteikts:

“Preču zīme [preču zīmes īpašnieka tiesības] ir atceļama[s], ja nepārtrauktā piecu gadu periodā tā dalībvalstī nav faktiski lietota [izmantota] saistībā ar precēm un pakalpojumiem, attiecībā uz ko tā reģistrēta, un nav atbilstīgu iemeslu tās nelietošanai [neizmantošanai].

Tomēr neviena persona nevar lūgt atcelt īpašnieka tiesības uz preču zīmi, ja starpposmā starp piecu gadu perioda izbeigšanos un atcelšanas pieteikuma iesniegšanu uzsākta vai atsākta no jauna preču zīmes faktiskā lietošana [izmantošana].

Lietošanas [izmantošanas] uzsākumu vai atsākumu triju mēnešu periodā pirms atcelšanas pieteikuma iesniegšanas, kas sākās, visagrākais, beidzoties nepārtrauktajam piecu gadu nelietošanas [neizmantošanas] periodam, tomēr neievēro, ja priekšdarbi uzsākumam vai atsākumam notiek tikai pēc tam, kad īpašnieks uzzina, ka iespējams iesniegt atcelšanas pieteikumu.”

- 7 Direktīvas 2008/95 13. pantā “Iemesli atteikumam vai atcelšanai, vai spēkā neesamībai attiecībā tikai uz dažām precēm vai pakalpojumiem” bija paredzēts:

“Ja pamatojums preču zīmes reģistrācijas atteikumam vai atcelšanai, vai spēkā neesamībai pastāv attiecībā tikai uz dažām precēm vai pakalpojumiem, kam šī preču zīme tikusi pieprasīta vai reģistrēta, reģistrācijas atteikums vai atcelšana vai spēkā neesamība attiecas tikai uz šīm precēm vai pakalpojumiem.”

Vācijas tiesības

- 8 1994. gada 25. oktobra *Gesetz über den Schutz von Marken und sonstigen Kennzeichen (Markengesetz)* (Likums par preču zīmju un citu apzīmējumu aizsardzību) (*BGBI.* 1994 I, 3082. lpp.) (turpmāk tekstā – “Likums par preču zīmēm”) 26. pantā “Preču zīmes izmantošana” ir paredzēts:

“(1) Ja no reģistrētas preču zīmes izrietošu tiesību izmantošana vai reģistrācijas saglabāšana ir pakārtota preču zīmes izmantošanai, preču zīmes īpašniekam tā iekšzemē ir faktiski jāizmanto attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, attiecībā uz kuriem tā ir reģistrēta, ja vien nav objektīvu iemeslu preču zīmes neizmantošanai.

(2) Preču zīmes izmantošanu ar īpašnieka piekrišanu uzskata par izmantošanu, ko veic īpašnieks.

(3) Preču zīmes izmantošana tādā formā, kas atšķiras no tās, kādā tā ir reģistrēta, arī tiek uzskatīta par reģistrētas preču zīmes izmantošanu, ar nosacījumu, ka atšķirības nemaina preču zīmes atšķirtspēju. Pirmais teikums ir piemērojams pat tad, ja preču zīme ir reģistrēta tādā formā, kādā tā tiek izmantota.

(4) Par izmantošanu iekšzemē uzskata arī preču zīmes izvietošanu uz precēm vai to noformējuma vai iepakojuma iekšzemē, ja preces paredzētas tikai eksportam.

(5) Ja tiek prasīta preču zīmes izmantošana piecu gadu laikā pēc tās reģistrācijas datuma gadījumā, kad pret kādas preču zīmes reģistrāciju ir iesniegti iebildumi, reģistrācijas datumu aizstāj ar iebildumu procesa izbeigšanas datumu.”

- 9 Likuma par preču zīmēm 49. pantā “Atcelšana” ir noteikts:

“(1) Ja ir iesniegts pieteikums, preču zīme tiek izslēgta no reģistra, pamatojoties uz tās [īpašnieka tiesību atcelšanu], ja tā nepārtrauktā piecu gadu laikposmā pēc tās reģistrācijas nav tikusi izmantota 26. panta izpratnē. Tomēr uz preču zīmes īpašnieka tiesību atcelšanu nevar atsaukties, ja pēc minētā laikposma beigām un pirms pieteikuma par izslēgšanu no reģistra ir uzsākta vai atsākta preču zīmes

izmantošana 26. panta izpratnē. Izmantošanas uzsākšanu vai atsākšanu, kas notikusi triju mēnešu laikposmā pirms pieteikuma par atcelšanu iesniegšanas, kura ritējums sācies pēc nepārtraukta piecu gadu neizmantošanas laikposma beigām, neņem vērā, ja uzsākšanas vai atsākšanas priekšdarbi notikuši tikai pēc tam, kad preču zīmes īpašnieks uzzinājis, ka var tikt iesniegts pieteikums par atcelšanu. [..]

[..]

(3) Ja tiesību atcelšana ir pamatota tikai attiecībā uz daļu no precēm vai pakalpojumiem, uz ko preču zīme ir reģistrēta, reģistrācija tiek atcelta tikai attiecībā uz šīm precēm vai pakalpojumiem.”

10 Likuma par preču zīmēm 115. pants “Aizsardzības vēlāka atsaukšana” ir formulēts šādi:

“(1) Starptautiski reģistrētām preču zīmēm pieteikumu vai prasību atzīt preču zīmi par izslēgtu no reģistra atcelšanas dēļ (49. pants) [..] aizstāj ar pieteikumu vai prasību par aizsardzības atsaukšanu.

(2) Ja pieteikumu par aizsardzības atcelšanu iesniedz saskaņā ar 49. panta 1. punktu preču zīmes neizmantošanas dēļ, preču zīmes reģistrācijas datumu aizstāj ar datumu, kad:

1. Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas Starptautiskajā birojā ir saņemts paziņojums par aizsardzības piešķiršanu vai
2. ir beidzies Madrides nolīguma par preču zīmju starptautisko reģistrāciju 5. panta 2. punktā minētais termiņš, ja šajā brīdī nav saņemts nedz paziņojums saskaņā ar 1. apakšpunktu, nedz paziņojums par pagaidu atteikumu.”

11 Likuma par preču zīmēm 124. pantā “Noteikumu par tādu starptautiski reģistrētu preču zīmju iedarbību, kas reģistrētas saskaņā ar Madrides nolīgumu par preču zīmju starptautisko reģistrāciju, analogiska piemērošana” ir noteikts:

“112.–117. pantu *mutatis mutandis* piemēro starptautiski reģistrētām preču zīmēm, kuru aizsardzība saskaņā ar Madrides nolīguma par preču zīmju starptautisko reģistrāciju Protokola 3. pantu aptver Vācijas Federatīvās Republikas teritoriju, ar nosacījumu, ka 112.–117. pantā minētos Madrides nolīguma par preču zīmju starptautisko reģistrāciju noteikumus aizstāj atbilstošie Madrides nolīguma par preču zīmju starptautisko reģistrāciju Protokola noteikumi.”

1892. gada konvencija

12 Grozītās Šveices un Vācijas Konvencijas par patentu, dizainparaugu un preču zīmju savstarpējo aizsardzību, kas parakstīta Berlīnē 1892. gada 13. aprīlī (turpmāk tekstā – “1892. gada konvencija”), 5. panta 1. punktā ir noteikts, ka nelabvēlīgās sekas, kuras saskaņā ar līgumslēdzēju pušu tiesību aktiem izriet no tā, ka preču zīme vai tirdzniecības nosaukums noteiktā termiņā nav izmantots, nerodas, ja izmantošana ir notikusi otras līgumslēdzējas puses teritorijā.

Pamatlietu rašanās fakti un prejudiciālie jautājumi

13 *Ferrari* ir šādas preču zīmes īpašniece:

14 1987. gada 22. jūlijā šī preču zīme tika reģistrēta Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijā kā

starptautiska preču zīme Nr. 515 107 atbilstoši pārskatītajam un grozītajam 1957. gada 15. jūnija Nicas Nolikumam par preču un pakalpojumu starptautisko klasifikāciju preču zīmju reģistrācijas vajadzībām attiecībā uz šādām 12. klasē ietilpstošām precēm:

“transportlīdzekļi; pārvietošanās līdzekļi pa sauszemi, gaisu vai ūdeni, it īpaši automašīnas un to daļas”.

- 15 Šī pati preču zīme 1990. gada 7. maijā tika reģistrēta arī *Deutsches Patent- und Markenamt* (Vācijas Patentu un preču zīmju birojs, Vācija) kā preču zīme Nr. 11158448 attiecībā uz šādām 12. klasē ietilpstošām precēm:

“Sauszemes transportlīdzekļi, gaisa kuģi un ūdens transportlīdzekļi, kā arī to daļas; sauszemes transportlīdzekļu motori; detaļas, kas veido automašīnas, proti, vilkšanas stieņi, bagāžas turētāji, slēpju statīvi, dubļusargi, sniega ķēdes, gaisa deflektori, galvas balsti, drošības jostas, bērnu drošības sēdekļi”.

- 16 Tā kā *Landgericht Düsseldorf* (Diseldorfas apgabaltiesa, Vācija) ir izdevusi rīkojumu par abu šī sprieduma 14. un 15. punktā minēto *Ferrari* preču zīmju (turpmāk tekstā kopā – “strīdīgās preču zīmes”) izslēgšanu no reģistra atcelšanas dēļ, pamatojoties uz to, ka nepārtrauktā piecu gadu laikposmā *Ferrari* šīs preču zīmes nav faktiski izmantojusi Vācijā un Šveicē precēm, attiecībā uz kurām tās ir reģistrētas, *Ferrari* par šīs tiesas nolēmumiem iesniedza apelācijas sūdzību *Oberlandesgericht Düsseldorf* (Augstākā tiesa Diseldorfā, Vācija).

- 17 Iesniedzējtiesa norāda, ka laikā no 1984. līdz 1991. gadam *Ferrari* tirgoja sporta automašīnas modeļus ar nosaukumu “Testarossa”, kā arī līdz 1996. gadam – tai sekojošos “512 TR” un “F512 M” modeļus. 2014. gadā *Ferrari* izgatavoja tikai vienu “Ferrari F12 TRS” modeļa eksemplāru. No iesniedzējtiesas sniegtajām norādēm izriet, ka laikposmā, kas ir jāņem vērā, lai novērtētu strīdīgo preču zīmju izmantošanu, *Ferrari* šīs pēdējās minētās preču zīmes izmantoja, lai identificētu rezerves daļas un piederumus ļoti dārgām luksusa sporta automašīnām, kas iepriekš tika tirgotas ar šīm preču zīmēm.

- 18 Tā kā, lai preču zīmi varētu uzskatīt par faktisku izmantotu, tai ne vienmēr ir jābūt nozīmīgai, kā arī ņemot vērā faktu, ka *Ferrari* strīdīgās preču zīmes ir izmantojusi attiecībā uz dārgām sporta automašīnām, kuras parasti tiek ražotas tikai nelielā skaitā, iesniedzējtiesa nepiekrīt pirmās instances tiesas viedoklim, saskaņā ar kuru *Ferrari* norādītais izmantošanas apjoms nav pietiekams, lai pierādītu šo preču zīmju faktisku izmantošanu.

- 19 Tomēr iesniedzējtiesa uzskata, ka ir apšaubāmi, vai strīdīgo preču zīmju gadījumā šīs īpatnības ir jāņem vērā, jo tās ir reģistrētas nevis attiecībā uz dārgām luksusa sporta automašīnām, bet vispārīgi attiecībā uz automašīnām un to daļām. Iesniedzējtiesa uzskata, ka gadījumā, ja būtu jāpārbauda, vai strīdīgās preču zīmes ir tikušas faktiski izmantotas automobiļu un to daļu plaša patēriņa tirgū, vispirms būtu jāsecina, ka šāda izmantošana nepastāv.

- 20 Iesniedzējtiesa piebilst, ka *Ferrari* apgalvo, ka tā pēc pārbaudes ir pārdevusi lietotus transportlīdzekļus, uz kuriem ir izvietotas strīdīgās preču zīmes. Pirmās instances tiesa esot uzskatījusi, ka to nevar traktēt kā strīdīgo preču zīmju jaunu izmantošanu, jo pēc tam, kad ar šīm preču zīmēm apzīmētās preces pirmo reizi tika laistas tirgū, tiesības, kuras *Ferrari* gūst no šīm preču zīmēm, esot tikušas izsmeltas, un tā nevarot aizliegt šo preču tālākpārdošanu.

- 21 Tā kā jēdzienam “izmantošana, kas ir piemērota, lai saglabātu ar preču zīmi saistītās tiesības”, nevar būt plašāks tvērums nekā tādas izmantošanas jēdzienam, kas rada kaitējumu preču zīmei, izmantošanas darbības, ko šīs preču zīmes īpašnieks nevar aizliegt trešajām personām, pēc pirmās instances tiesas domām, nevarot būt izmantošana, kas varētu nodrošināt ar minēto preču zīmi saistīto tiesību saglabāšanu. *Ferrari* savukārt esot apgalvojusi, ka lietu transportlīdzekļu, kas apzīmēti ar strīdīgajām preču zīmēm, pārdošana nozīmē, ka tā no jauna atzīst attiecīgo transportlīdzekli, un tādējādi tā ir jauna izmantošana, kas ir piemērota, lai nodrošinātu ar strīdīgajām preču zīmēm saistīto tiesību saglabāšanu.

- 22 Iesniedzējtiesa piebilst, ka pamatlietās *Ferrari* apgalvoja, ka tā ir piegādājusi ar strīdīgajām preču zīmēm apzīmēto transportlīdzekļu rezerves daļas un piederumus un ir piedāvājusi šo transportlīdzekļu tehniskās apkopes pakalpojumus. Iesniedzējtiesa šajā ziņā norāda, ka pirmās instances tiesa tika konstatējusi, ka laikā no 2011. līdz 2016. gadam rezerves daļas, kuras *Ferrari* faktiski tirgoja transportlīdzekļiem, kas apzīmēti ar strīdīgajām preču zīmēm, radīja aptuveni 17 000 EUR apgrozījumu, un tā neesot pietiekama izmantošana, lai saglabātu ar strīdīgajām preču zīmēm piešķirtās tiesības. Protams, pasaulē esot tikai 7000 eksemplāri automašīnu, uz kurām ir izvietotas strīdīgās preču zīmes. Tomēr šis fakts pats par sevi neizskaidrojot nelielo ar strīdīgajām preču zīmēm tirgoto rezerves daļu daudzumu.
- 23 Pilnībā apzinoties judikatūru, kas izriet no 2003. gada 11. marta sprieduma *Ansul* (C-40/01, EU:C:2003:145), iesniedzējtiesa norāda, pirmkārt, ka no Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroja (EUIPO) “Pamatnostādnēm Eiropas Savienības preču zīmju izskatīšanai” (C daļas 6. iedaļas 2.8. punkts) izriet, ka šis judikatūras piemērošanai būtu jāpaliek izņēmumam.
- 24 Otrkārt, iesniedzējtiesa uzskata, ka pamatlietām ir papildu īpatnība, jo strīdīgās preču zīmes attiecoties arī uz automašīnu daļām, līdz ar to judikatūras, kas izriet no 2003. gada 11. marta sprieduma *Ansul* (C-40/01, EU:C:2003:145), piemērošanas rezultātā strīdīgo preču zīmju izmantošana attiecībā uz automašīnu daļām būtu jāuzskata par šo preču zīmju izmantošanu attiecībā uz automašīnām, pat ja pēdējās minētās vairs netiktu tirgotas ar minētajām preču zīmēm jau 25 gadus. Turklāt rodies jautājums, vai preču zīmes faktiskā izmantošana var izrietēt no tā, ka tās īpašnieks turpina piedāvāt rezerves daļas un sniegt pakalpojumus saistībā ar precēm, kas agrāk tika tirgotas ar šo preču zīmi, tomēr šo preču zīmi neizmantojot, lai apzīmētu šīs rezerves daļas vai šos pakalpojumus.
- 25 Attiecībā uz Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punktā prasīto izmantošanas teritoriālo apjomu iesniedzējtiesa atgādina, ka šajā tiesību normā ir prasīta izmantošana, kas veikta “attiecīgajā dalībvalstī”. Proti, pamatojoties uz 2013. gada 12. decembra spriedumu *Rivella International/ITSB* (C-445/12 P, EU:C:2013:826, 49. un 50. punkts), tā konstatē, ka Tiesa ir nospriedusi, ka preču zīmes izmantošana Šveicē nesniedz pierādījumus par preču zīmes faktisku izmantošanu Vācijā. Tomēr saskaņā ar *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa, Vācija) judikatūru 1892. gada konvencija paliek spēkā un, ņemot vērā LESD 351. pantu, tā esot jāpiemēro Vācijas tiesām. Šāda piemērošana tomēr varētu radīt grūtības Vācijas preču zīmes gadījumā, kuru, lai gan to nevar izslēgt no reģistra, piemērojot Vācijas tiesības, nevar izvirzīt iebildumus, lai liegtu Savienības preču zīmes reģistrāciju.
- 26 Visbeidzot iesniedzējtiesa norāda, ka pamatlietās rodas arī jautājums par to lietas dalībnieku, kuram ir pienākums pierādīt preču zīmes faktisku izmantošanu. Saskaņā ar Vācijas judikatūru esot jāpiemēro vispārējie civilprocesa principi, kas nozīmējot, ka arī pieteikuma gadījumā par atcelšanu reģistrētas preču zīmes neizmantošanas dēļ tieši prasītājam esot pienākums pierādīt faktus, uz kuriem šis pieteikums ir balstīts, pat ja runa ir par negatīviem faktiem, piemēram, preču zīmes neizmantošanu.
- 27 Lai ņemtu vērā faktu, ka pieteikuma par atcelšanu iesniedzējam bieži vien nav zināmi precīzi preču zīmes izmantošanas apstākļi, Vācijas judikatūrā attiecīgās preču zīmes īpašniekam ir uzlikts pakārtots pienākums pilnīgi un detalizēti izklāstīt veidu, kādā tas ir izmantojis šo preču zīmi. Ja preču zīmes īpašnieks šo pienākumu ir izpildījis, lietas dalībniekam, kas lūdz izslēgt šo preču zīmi no reģistra, ir jāatspēko šis izklāsts.
- 28 Šo principu piemērošana pamatlietās ļautu tās izskatīt bez pierādījumu iegūšanas, jo *Ferrari* esot pietiekami detalizēti izklāstījusi izmantošanas darbības, kuras tā esot veikusi, un esot arī piedāvājusi pierādījumus, savukārt DU esot vienīgi apstrīdējis *Ferrari* apgalvojumus, nesniedzot pierādījumus. Līdz ar to esot jāuzskata, kas tas nav izpildījis pierādīšanas pienākumu. Savukārt, ja šis pēdējais pienākums ir *Ferrari* kā strīdīgo preču zīmju īpašniecei, būtu jāpārbauda tās iesniegtie pierādījumi.

29 Šādos apstākļos *Oberlandesgericht Düsseldorf* (Federālās zemes Augstākā tiesa Diseldorfā) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai, izskatot jautājumu par to, vai preču zīme, kas reģistrēta plašai preču kategorijai – izskatāmajā lietā: sauszemes transportlīdzekļi, it īpaši automobiļi un to daļas –, bet faktiski tiek izmantota tikai īpašam tirgus segmentam – izskatāmajā lietā: dārgām luksusa klases sporta automašīnām un to daļām –, pēc veida un apjoma ir faktiski izmantota Direktīvas 2008/95 [...] 12. panta 1. punkta izpratnē, ir jāņem vērā reģistrētās preču kategorijas tirgus kopumā vai arī var ņemt vērā īpašo tirgus segmentu? Vai tad, ja izmantošana īpašajā tirgus segmentā ir pietiekoša, preču zīme atcelšanas procesā ir saglabājama attiecībā uz šo tirgus segmentu?
- 2) Vai preču zīmes īpašnieka īstenota lietotu preču tirdzniecība, kuras preču zīmes īpašnieks jau ir laidis tirgū Eiropas Ekonomikas zonā, ir preču zīmes izmantošana Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkta izpratnē?
- 3) Vai preču zīme, kas reģistrēta ne vien attiecībā uz precī, bet arī attiecībā uz šīs preces daļām, tiek izmantota, lai saglabātu ar to saistītās tiesības, arī attiecībā uz precī, ja šī prece vairs netiek tirgotā, bet tiek tirgoti ar šo preču zīmi apzīmēti piederumi un rezerves daļas iepriekš tirgotai un ar preču zīmi apzīmētai precei?
- 4) Vai, vērtējot jautājumu par to, vai preču zīme faktiski tiek izmantota, ir jāņem vērā arī tas, vai preču zīmes īpašnieks, gan neizmantojot preču zīmi, tomēr piedāvā noteiktus pakalpojumus jau pārdotām precēm?
- 5) Vai, pārbaudot preču zīmes izmantošanu attiecīgajā dalībvalstī (izskatāmajā lietā – Vācijā) Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkta izpratnē, atbilstoši [1892. gada konvencijas] 5. pantam ir jāņem vērā arī preču zīmes izmantošana Šveicē?
- 6) Vai ar Direktīvu 2008/95 ir saderīgi preču zīmes īpašniekam, pret kuru tiek celta prasība par preču zīmes atcelšanu, noteikt apjomīgu pienākumu sniegt paskaidrojumus par preču zīmes izmantošanu, tomēr pierādīšanas neiespējamības risku attiecināt uz prasītāju, kurš ir iesniedzis pieteikumu par preču zīmes atcelšanu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo un trešo jautājumu

- 30 Ar pirmo un trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkts un 13. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka preču zīme, kas reģistrēta attiecībā uz tādu preču un rezerves daļu kategoriju kā mehāniskie transportlīdzekļi un to rezerves daļas, ir jāuzskata par tādu, kas ir “faktiski izmantota” minētā 12. panta 1. punkta izpratnē attiecībā uz visām šajā kategorijā ietilpstošajām precēm un to rezerves daļām, ja tā šādi tiek izmantota vienīgi saistībā ar dažām no šīm precēm, piemēram, dārgām luksusa sporta automašīnām, vai vienīgi saistībā ar dažu minēto preču rezerves daļām un piederumiem.
- 31 Pirmkārt, ir jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punktu preču zīmes īpašnieka tiesības ir atceļamas, ja nepārtrauktā piecu gadu periodā tā dalībvalstī nav faktiski izmantota saistībā ar precēm un pakalpojumiem, attiecībā uz ko tā reģistrēta, un nav atbilstīgu iemeslu tās neizmantošanai.
- 32 Tiesa ir nospriedusi, ka Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka preču zīme ir “faktiski izmantota”, ja tā ir izmantota atbilstoši tās pamatfunkcijai, kas ir garantēt to preču vai pakalpojumu izcelsmes identitāti, attiecībā uz kuriem tā ir reģistrēta, lai radītu vai saglabātu šo preču

- vai pakalpojumu noietu, izslēdzot simboliska rakstura izmantošanu, kuras vienīgais mērķis ir saglabāt ar preču zīmi piešķirtās tiesības (spriedums, 2003. gada 11. marts, *Ansul*, C-40/01, EU:C:2003:145, 43. punkts).
- 33 Preču zīmes faktiskās izmantošanas rakstura vērtējums ir jābalsta kopumā uz visiem faktiem un apstākļiem, kas ir atbilstoši, lai noskaidrotu tās patieso komerciālo izmantošanu, it īpaši izmantošanu, ko attiecīgajā ekonomiskajā nozarē uzskata par pamatotu, lai saglabātu vai radītu ar preču zīmi aizsargāto preču vai pakalpojumu noietu, šo preču vai pakalpojumu raksturu, tirgus īpašības, preču zīmes izmantošanas apjomu un biežumu (spriedums, 2003. gada 11. marts, *Ansul*, C-40/01, EU:C:2003:145, 43. punkts).
- 34 Apstāklis, ka preču zīmes izmantošana attiecas nevis uz precēm, kas no jauna tiek piedāvātas tirgū, bet uz jau pārdotajām precēm, nevar atņemt šai izmantošanai tās faktisko raksturu, ja tās īpašnieks faktiski izmanto vienu un to pašu preču zīmi attiecībā uz rezerves daļām, kas ietilpst šo preču sastāvā vai struktūrā, vai precēm vai pakalpojumiem, kuri tieši ir saistīti ar jau pārdotajām precēm un kuru mērķis ir apmierināt to klientu vajadzības (spriedums, 2003. gada 11. marts, *Ansul*, C-40/01, EU:C:2003:145, 43. punkts).
- 35 No šīs judikatūras izriet, ka preču zīmes īpašnieka reģistrētas preču zīmes izmantošana attiecībā uz rezerves daļām, kas ir ar šo preču zīmi aptverto preču neatņemama sastāvdaļa, var būt “faktiska izmantošana” Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkta izpratnē ne tikai attiecībā uz pašām rezerves daļām, bet arī attiecībā uz precēm, kas ir aptvertas ar minēto preču zīmi. Šajā ziņā nav nozīmes tam, ka minētās preču zīmes reģistrācija attiecas ne tikai uz veselām precēm, bet arī uz to rezerves daļām.
- 36 Otrkārt, no Direktīvas 2008/95 13. panta izriet, ka tad, ja tāds atcelšanas pamats, kāds paredzēts šīs direktīvas 12. panta 1. punktā, pastāv tikai attiecībā uz daļu no precēm vai pakalpojumiem, attiecībā uz kuriem šī preču zīme ir pieteikta vai reģistrēta, atcelšana attiecas tikai uz attiecīgajām precēm vai pakalpojumiem.
- 37 Attiecībā uz Direktīvas 2008/95 13. pantā minēto jēdzienu “[daļa] preču vai pakalpojumu” ir jānorāda, ka patērētājs, kurš vēlas iegādāties precī vai saņemt pakalpojumu, kas ietilpst tādā preču vai pakalpojumu kategorijā, kura ir definēta īpaši precīzi un šauri, bet kuras ietvaros nav iespējams veikt nozīmīgus iedalījumus, asociēs ar preču zīmi, kas reģistrēta attiecībā uz šo preču vai pakalpojumu kategoriju, ar šo preču vai pakalpojumu kategoriju veidojošo preču vai pakalpojumu kopumu, kā rezultātā šī preču zīme pildīs savu pamatfunkciju garantēt šo preču vai pakalpojumu izcelsmi. Šādos apstākļos ir pietiekami pieprasīt šādas preču zīmes īpašniekam sniegt pierādījumus par šīs preču zīmes faktisku izmantošanu attiecībā uz daļu no šajā viendabīgajā kategorijā ietilpstošajām precēm vai pakalpojumiem (pēc analogijas skat. spriedumu, 2020. gada 16. jūlijs, *ACTC/EUIPO*, C-714/18 P, EU:C:2020:573, 42. punkts).
- 38 Savukārt, runājot par precēm vai pakalpojumiem, kas apvienoti plašā kategorijā un kas var tikt iedalīti vairākās autonomās apakškategorijās, ir nepieciešams pieprasīt agrākās preču zīmes īpašniekam sniegt pierādījumus par šīs preču zīmes faktisku izmantošanu katrā no šīm autonomajām apakškategorijām, pretējā gadījumā tas varētu zaudēt savas tiesības uz preču zīmi tajās autonomajās apakškategorijās, attiecībā uz kurām tas nav sniedzis šādus pierādījumus (pēc analogijas skat. spriedumu, 2020. gada 16. jūlijs, *ACTC/EUIPO*, C-714/18 P, EU:C:2020:573, 43. punkts).
- 39 Proti, lai gan preču zīmes īpašnieks ir reģistrējis savu preču zīmi attiecībā uz plašu preču vai pakalpojumu klāstu, ko tas, iespējams, varētu tirgot, bet nav to darījis nepārtrauktā piecu gadu laikposmā, viņa interese saņemt savas preču zīmes aizsardzību attiecībā uz šīm precēm vai pakalpojumiem nevar būt pārāka par konkurentu interesi izmantot identisku vai līdzīgu apzīmējumu attiecībā uz minētajām precēm vai pakalpojumiem vai pat lūgt reģistrēt šo apzīmējumu kā preču zīmi (pēc analogijas skat. spriedumu, 2020. gada 16. jūlijs, *ACTC/EUIPO*, C-714/18 P, EU:C:2020:573, 43. punkts).

- 40 Attiecībā uz atbilstošo kritēriju vai kritērijiem, kuri jāpiemēro, lai identificētu preču vai pakalpojumu loģisku apakš kategoriju, ko var aplūkot autonomi, attiecīgo preču vai pakalpojumu izmantošanas mērķis un funkcionālais uzdevums ir būtisks kritērijs, lai definētu preču autonomu apakš kategoriju (pēc analogijas skat. spriedumu, 2020. gada 16. jūlijs, *ACTC/EUIPO*, C-714/18 P, EU:C:2020:573, 44. punkts).
- 41 Līdz ar to ir svarīgi, galvenokārt saistībā ar precēm un pakalpojumiem, attiecībā uz kuriem preču zīmes īpašnieks ir sniedzis pierādījumus par savas preču zīmes izmantošanu, konkrēti izvērtēt, vai šīs preces un pakalpojumi veido autonomu apakš kategoriju attiecībā pret precēm un pakalpojumiem, kas ietilpst attiecīgajā preču un pakalpojumu klasē, tādējādi, lai sasaistītu preces un pakalpojumus, attiecībā kuriem ir pierādīta preču zīmes faktiskā izmantošana, ar to preču un pakalpojumu kategoriju, kas ir aptvertas ar šīs preču zīmes reģistrācijas pieteikumu (spriedums, 2020. gada 16. jūlijs, *ACTC/EUIPO*, C-714/18 P, EU:C:2020:573, 46. punkts).
- 42 No šī sprieduma 37.–41. punktā izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka iesniedzējtiesas minētajam jēdzienam “konkrēts tirgus segments” pašam par sevi nav nozīmes, lai izvērtētu, vai preces vai pakalpojumi, attiecībā uz kuriem preču zīmes īpašnieks to ir izmantojis, ietilpst kādā no preču vai pakalpojumu, attiecībā uz kuriem šī preču zīme ir reģistrēta, kategorijas autonomajām apakš kategorijām.
- 43 Proti, kā izriet no šī sprieduma 37. punkta, šajā ziņā svarīgs ir vienīgi jautājums, vai patērētājs, kurš vēlas iegādāties preci vai saņemt pakalpojumu, kas ietilpst ar attiecīgo preču zīmi aptverto preču vai pakalpojumu kategorijā, ar šo preču zīmi asociēs visas šajā kategorijā ietilpstošās preces vai pakalpojumus.
- 44 Taču šādu pieņēmumu nevar izslēgt tikai tādēļ, ka saskaņā ar ekonomisko analīzi dažādas minētajā kategorijā ietilpstošās preces vai pakalpojumi pieder dažādiem tirgiem vai dažādiem tirgus segmentiem. Tas tā ir vēl jo vairāk tādēļ, ka preču zīmes īpašniekam ir leģitīma interese paplašināt savu preču vai pakalpojumu klāstu, attiecībā uz kuriem ir reģistrēta tā preču zīme (pēc analogijas skat. spriedumu, 2020. gada 16. jūlijs, *ACTC/EUIPO*, C-714/18 P, EU:C:2020:573, 51. punkts).
- 45 Šajā gadījumā, ciktāl iesniedzējtiesa norāda, ka pamatlietā aplūkoto preču zīmju īpašniece ir izmantojusi šīs preču zīmes attiecībā uz “ļoti dārgu luksusa sporta automašīnu” rezerves daļām un piederumiem, ir jānorāda, pirmkārt, ka no šī sprieduma 40. un 42.–44. punktā izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka ar to vien, ka preces, attiecībā uz kurām ir izmantota preču zīme, tiek pārdotas par īpaši augstu cenu un līdz ar to var ietilpt šīs preču zīmes atsevišķā tirgū, nav pietiekami, lai uzskatītu, ka šīs preces veido preču klases, attiecībā uz kurām šī preču zīme ir tikusi reģistrēta, autonomu apakš kategoriju.
- 46 Otrkārt, ir taisnība, ka automašīnas, kas kvalificētas kā “sporta automašīnas”, ir darbspējīgas automašīnas, kuras tādējādi var tikt izmantotas autosportā. Tomēr runa ir tikai par vienu no iespējamiem šādu automašīnu – kuras tāpat kā jebkuru citu automašīnu var izmantot personu un to personiskās bagāžas pārvadāšanai pa autoceļiem – funkcionālajiem uzdevumiem.
- 47 Taču, ja ar preču zīmi aptvertajām precēm, kā tas bieži notiek, ir vairāki mērķi un funkcionālie uzdevumi, nevar noteikt, vai pastāv atsevišķa preču apakš kategorija, atsevišķi ņemot vērā katru no mērķiem, kas šīm precēm var būt, jo šāda pieeja neļauj loģiski identificēt autonomas apakš kategorijas un tās rezultātā tiek pārmērīgi ierobežotas preču zīmes īpašnieka tiesības (pēc analogijas skat. spriedumu, 2020. gada 16. jūlijs, *ACTC/EUIPO*, C-714/18 P, EU:C:2020:573, 51. punkts).
- 48 No tā izriet, ka ar to vien, ka automašīnas, attiecībā uz kurām ir izmantota preču zīme, tiek kvalificētas kā “sporta automašīnas”, nepietiek, lai uzskatītu, ka tās ietilpst autonomajā automašīnu apakš kategorijā.

- 49 Visbeidzot, treškārt, jēdziens “luksusa”, ko lieto arī iesniedzējtiesa, varētu būt nozīmīgs saistībā ar vairāku automašīnu veidiem tādējādi, ka automašīnas, attiecībā uz kurām ir izmantota preču zīme, tiek kvalificētas kā “luksusa automašīnas”, lai uzskatītu, ka tās veido autonomu automašīnu apakš kategoriju.
- 50 Līdz ar to šķiet – bet tas jāpārbauda iesniedzējtiesai –, ka ar to, ka sabiedrība, kas ir preču zīmju īpašniece pamatlietā, ir izmantojusi šīs preču zīmes saistībā ar “ļoti dārgu luksusa sporta automašīnu” rezerves daļām un piederumiem, nepietiek, lai secinātu, ka tā šīs preču zīmes ir izmantojusi tikai attiecībā uz daļu no precēm, kas ar tām aptvertas, Direktīvas 2008/95 13. panta izpratnē.
- 51 Tomēr, pat ja apstākļi, ka preču zīme ir tikusi izmantota attiecībā uz precēm, kas kvalificētas kā “ļoti dārgas”, nav pietiekams, lai uzskatītu, ka šīs preces ir autonoma preču, attiecībā uz kurām šī preču zīme ir reģistrēta, apakš kategorija, tam tomēr ir nozīme, izvērtējot jautājumu, vai šī preču zīme ir tikusi “faktiski izmantota” Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkta izpratnē.
- 52 Proti, ar šo apstākļi var pierādīt, ka, neraugoties uz relatīvi nelielo ar attiecīgo preču zīmi pārdoto preču vienību skaitu, šīs preču zīmes izmantošana nav bijusi tīri simboliska, bet ir uzskatāma par minētās preču zīmes izmantošanu atbilstoši tās pamatfunkcijai – izmantošanu, kas saskaņā ar šī sprieduma 32. punktā minēto judikatūru ir jākvalificē par “faktisku izmantošanu” Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkta izpratnē.
- 53 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo un trešo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkts un 13. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka preču zīme, kas reģistrēta attiecībā uz preču un to veidojošo rezerves daļu kategoriju, ir jāuzskata par tādu, kas ir “faktiski izmantota” minētā 12. panta 1. punkta izpratnē attiecībā uz visām šajā kategorijā ietilpstošajām precēm un to rezerves daļām, ja tā šādi tiek izmantota vienīgi saistībā ar dažām no šīm precēm, piemēram, dārgām luksusa sporta automašīnām, vai saistībā ar dažām minēto preču rezerves daļām un piederumiem, kas veido dažas minētās preces, ja vien no atbilstošajiem faktiem un pierādījumiem neizriet, ka patērētājs, kurš vēlas iegādāties šīs pašas preces, tās uztvers kā tādas, kas ir preču kategorijas, saistībā ar kurām attiecīgā preču zīme ir reģistrēta, autonoma apakš kategorija.

Par otro jautājumu

- 54 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka preču zīmes īpašnieks var faktiski izmantot to, pārdodot lietotas preces, kas laistas tirgū ar šo preču zīmi.
- 55 Ir jānorāda, ka, protams, ar preču zīmi apzīmētas lietotas preces pārdošana pati par sevi nenozīmē, ka šī preču zīme tiek “izmantota” šī sprieduma 32. punktā minētās judikatūras izpratnē. Proti, minētā preču zīme tika izmantota, kad tās īpašnieks to bija izvietojis uz jaunas preces, pirmo reizi laižot šo preci tirgū.
- 56 Tomēr, ja attiecīgās preču zīmes īpašnieks faktiski izmanto šo preču zīmi atbilstoši tās pamatfunkcijai – proti, nodrošināt to preču, attiecībā uz kurām tā ir reģistrēta, izcelsmes identitāti, pārdodot lietotas preces –, šāda izmantošana var būt minētās preču zīmes “faktiska izmantošana” Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkta izpratnē.
- 57 Direktīvas 2008/95 7. panta 1. punkts, kas attiecas uz preču zīmes piešķirto tiesību izmantošanu, apstiprina šo interpretāciju.
- 58 Proti, no šīs tiesību normas izriet, ka preču zīme nedod īpašniekam tiesības aizliegt tās izmantošanu attiecībā uz precēm, ko Savienības tirgū, izmantojot šo preču zīmi, laidis īpašnieks vai kas laistas Savienības tirgū ar īpašnieka piekrišanu.

- 59 No tā izriet, ka preču zīme var tikt izmantota attiecībā uz precēm, kas jau laistas tirgū ar šo preču zīmi. Tas, ka preču zīmes īpašnieks nevar aizliegt trešajām personām izmantot savu preču zīmi attiecībā uz precēm, kas jau laistas tirgū ar šo preču zīmi, nenozīmē, ka viņš pats nevar to izmantot attiecībā uz šādām precēm.
- 60 Līdz ar to uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka preču zīmi var faktiski izmantot tās īpašnieks, pārdodot lietotas preces, kas laistas tirgū ar šo preču zīmi.

Par ceturto jautājumu

- 61 Ar ceturto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka preču zīmi tās īpašnieks faktiski izmanto, ja tas sniedz noteiktus pakalpojumus saistībā ar precēm, kas agrāk ir pārdotas ar šo preču zīmi, tomēr šo preču zīmi neizmantojot šo pakalpojumu sniegšanas laikā.
- 62 Kā izriet no šī sprieduma 34. punktā minētās Tiesas judikatūras, tas, ka tās īpašnieks faktiski izmanto preču zīmi, kas reģistrēta attiecībā uz noteiktām precēm saistībā ar pakalpojumiem, kuriem ir tieša saikne ar jau pārdotajām precēm un kuru mērķis ir apmierināt šo preču klientu vajadzības, var būt šīs preču zīmes “faktiska izmantošana” Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkta izpratnē.
- 63 Tomēr no šīs pašas judikatūras izriet, ka šādas izmantošanas priekšnosacījums ir attiecīgās preču zīmes faktiska izmantošana, sniedzot attiecīgos pakalpojumus. Proti, ja šī preču zīme netiek izmantota, acīmredzami nevar būt runa par tās “faktisku izmantošanu” Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkta izpratnē.
- 64 Līdz ar to uz ceturto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka preču zīmi tās īpašnieks faktiski izmanto, ja tas sniedz noteiktus pakalpojumus saistībā ar precēm, kas agrāk ir pārdotas ar šo preču zīmi, ar nosacījumu, ka šie pakalpojumi tiek sniegti ar minēto preču zīmi.

Par piekto jautājumu

- 65 Ar piekto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai LESD 351. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ļauj dalībvalsts tiesai piemērot pirms 1958. gada 1. janvāra noslēgtu konvenciju vai – attiecībā uz Savienības kandidātvalstīm, pirms to pievienošanās datuma – tādu kā 1892. gada konvencija, kurā ir paredzēts, ka šajā dalībvalstī reģistrētas preču zīmes izmantošana trešās valsts, kas ir šīs konvencijas līgumslēdzēja puse, teritorijā ir jāņem vērā, lai noteiktu, vai šī preču zīme ir tikusi “faktiski izmantota” Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkta izpratnē.
- 66 Jānorāda – ciktāl Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punktā ir atsauce uz preču zīmes faktisku izmantošanu “attiecīgajā dalībvalstī”, tajā ir izslēgta iespēja ņemt vērā izmantošanu, kas ir veikta trešajā valstī, piemēram, Šveices Konfederācijā.
- 67 Tomēr, tā kā 1892. gada konvencija ir noslēgta pirms 1958. gada 1. janvāra, ir piemērojams LESD 351. pants. Saskaņā ar šīs tiesību normas otro daļu dalībvalstīm ir noteikts pienākums veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai novērstu nesaderības, kas konstatētas starp nolīgumu, kurš noslēgts pirms šo dalībvalstu pievienošanās, un LESD.

- 68 No tā izriet, ka iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai no iespējamās nesaderības starp Savienības tiesībām un 1892. gada konvenciju var izvairīties, to interpretējot, ciktāl tas ir iespējams un ievērojot starptautiskās tiesības, atbilstoši Savienības tiesībām (pēc analogijas skat. spriedumu, 2003. gada 18. novembris, *Budějovický Budvar*, C-216/01, EU:C:2003:618, 169. punkts).
- 69 Ja nav iespējama 1892. gada konvencijas atbilstīga interpretācija, Vācijas Federatīvajai Republikai esot pienākums veikt vajadzīgos pasākumus, lai novērstu šīs konvencijas nesaderību ar Savienības tiesībām, vajadzības gadījumā atkāpjoties no tās. Tomēr, gaidot šo novēršanu, LESD 351. panta pirmajā daļā tai ir atļauts turpināt piemērot šo konvenciju (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2003. gada 18. novembris, *Budějovický Budvar*, C-216/01, EU:C:2003:618, 170.–172. punkts).
- 70 Protams, kā norāda iesniedzējtiesa, tas, ka Vācijas Federatīvā Republika piemēro 1892. gada konvenciju, var radīt grūtības, jo Vācijā reģistrēta preču zīme, lai gan tā var tikt saglabāta reģistrā, tikai pamatojoties uz tās faktisko izmantošanu Šveices Konfederācijas teritorijā, nevar tikt izmantota, lai iesniegtu iebildumus pret Savienības preču zīmes reģistrāciju, jo gadījumā, ja iebildumu procesa gaitā tiktu iesniegts pieteikums par šādas preču zīmes faktiskas izmantošanas pierādījumu sniegšanu, minētās preču zīmes īpašnieks nespētu sniegt šādu pierādījumu vienīgi saistībā ar Savienības teritoriju.
- 71 Tomēr šīs grūtības ir neizbēgamas sekas tam, ka 1892. gada konvencija nav saderīga ar Savienības tiesībām, un tās var izzust tikai, ja šī nesaderība tiek novērsta, kas Vācijas Federatīvajai Republikai ir jāveic saskaņā ar LESD 351. panta otro daļu.
- 72 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz piekto jautājumu ir jāatbild, ka LESD 351. panta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to dalībvalsts tiesai ir atļauts piemērot konvenciju, kas noslēgta starp Savienības dalībvalsti un trešo valsti pirms 1958. gada 1. janvāra vai arī – attiecībā uz Savienības kandidātvalstīm – pirms to pievienošanās datuma, piemēram, 1892. gada konvenciju, kurā ir paredzēts, ka šajā dalībvalstī reģistrētas preču zīmes izmantošana trešās valsts teritorijā ir jāņem vērā, lai noteiktu, vai šī preču zīme ir tikusi “faktiski izmantota” Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkta izpratnē, gaidot, kad viens no šīs tiesību normas otrajā daļā minētajiem pasākumiem ļaus novērst iespējamās nesaderības starp LESD un šo konvenciju.

Par sesto jautājumu

- 73 Ar sesto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pienākums pierādīt, ka preču zīme ir tikusi “faktiski izmantota” šīs tiesību normas izpratnē, ir šīs preču zīmes īpašniekam.
- 74 Iesniedzējtiesa šajā ziņā precizē, ka saskaņā ar vispārējiem civilprocesa principiem, kas piemērojami Vācijā, gadījumā, ja tiek iesniegts pieteikums par preču zīmes atcelšanu neizmantošanas dēļ, pienākums pierādīt attiecīgās preču zīmes neizmantošanu ir prasītājam, jo šīs preču zīmes īpašniekam ir tikai pienākums pilnīgi un detalizēti izklāstīt veidu, kādā viņš to ir izmantojis, tomēr nesniedzot par to pierādījumus.
- 75 Jānorāda, ka ir taisnība, ka Direktīvas 2008/95 6. apsvērumā tostarp ir paredzēts, ka dalībvalstīm vajadzētu būt pilnībā tiesīgām noteikt procesuālos noteikumus attiecībā uz reģistrācijas ceļā iegūtu preču zīmju spēkā neesamību.
- 76 Tomēr no tā nevar secināt, ka jautājums par faktiskas izmantošanas pierādīšanas pienākumu Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkta izpratnē procesā par preču zīmes atcelšanu neizmantošanas dēļ ir šāds procesuāls noteikums, kas ietilpst dalībvalstu kompetencē (pēc analogijas skat. spriedumu, 2014. gada 19. jūnijs, *Oberbank* u.c., C-217/13 un C-218/13, EU:C:2014:2012, 66. punkts).

- 77 Proti, ja jautājums par preču zīmes faktiskas izmantošanas pierādīšanas pienākumu atcelšanas procesā, tās neizmantošanas dēļ attiecībā uz šo preču zīmi, izrietētu no dalībvalstu valsts tiesībām, preču zīmju īpašnieki varētu iegūt atšķirīgu aizsardzību atkarībā no attiecīgā likuma tādējādi, ka mērķis nodrošināt “vienādu aizsardzību saskaņā ar visu dalībvalstu tiesību sistēmām”, kas paredzēts Direktīvas 2008/95 10. apsvērumā un dēvēts tajā par “būtisku”, netiktu sasniegts (pēc analogijas skat. spriedumu, 2014. gada 19. jūnijs, *Oberbank* u.c., C-217/13 un C-218/13, EU:C:2014:2012, 67. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 78 Jāatgādina arī, ka 2013. gada 26. septembra spriedumā *Centrotherm Systemtechnik/ITSB* un *centrotherm Clean Solutions* (C-610/11 P, EU:C:2013:593, 61. punkts) Tiesa attiecībā uz Savienības preču zīmes atcelšanu ir nospriedusi, ka princips, saskaņā ar kuru preču zīmes īpašniekam ir jāsniedz tās faktiskas izmantošanas pierādījumi, patiesībā pauž vienīgi to, ko pieprasa veselais saprāts un elementāra procesa efektivitātes prasība.
- 79 Tiesa no tā ir secinājusi, ka principā Eiropas Savienības preču zīmes, uz kuru attiecas pieteikums par atcelšanu, īpašniekam ir jāpierāda šīs preču zīmes faktiskā izmantošana (spriedums, 2013. gada 26. septembris, *Centrotherm Systemtechnik/ITSB* un *centrotherm Clean Solutions*, C-610/11 P, EU:C:2013:593, 63. punkts).
- 80 Taču šie apsvērumi ir spēkā arī attiecībā uz dalībvalstī reģistrētas preču zīmes faktiskas izmantošanas pierādījumiem Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkta izpratnē.
- 81 Proti, ir jākonstatē, ka apstrīdētās preču zīmes īpašniekam ir vislabākās iespējas sniegt pierādījumus par konkrētām darbībām, kas ļauj pamatot apgalvojumu, ka tā preču zīme ir tikusi faktiski izmantota (pēc analogijas skat. spriedumu, 2014. gada 19. jūnijs, *Oberbank* u.c., C-217/13 un C-218/13, EU:C:2014:2012, 70. punkts).
- 82 Līdz ar to uz sesto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pienākums pierādīt, ka preču zīme ir tikusi “faktiski izmantota” šīs tiesību normas izpratnē, ir šīs preču zīmes īpašniekam.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 83 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtnā palāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/95/EK (2008. gada 22. oktobris), ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm, 12. panta 1. punkts un 13. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka preču zīme, kas reģistrēta attiecībā uz preču un to veidojošo rezerves daļu kategoriju, ir jāuzskata par tādu, kas ir “faktiski izmantota” minētā 12. panta 1. punkta izpratnē attiecībā uz visām šajā kategorijā ietilpstošajām precēm un to rezerves daļām, ja tā šādi tiek izmantota vienīgi saistībā ar dažām no šīm precēm, piemēram, dārgām luksusa sporta automašīnām, vai vienīgi saistībā ar dažu minēto preču rezerves daļām un piederumiem, kas veido dažas minētās preces, ja vien no atbilstošajiem faktiem un pierādījumiem neizriet, ka patērētājs, kurš vēlas iegādāties šīs pašas preces, tās uztvers kā tādas, kas ir preču kategorijas, saistībā ar kurām attiecīgā preču zīme ir reģistrēta, autonoma apakškatēgorija.
- 2) Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka preču zīmi var faktiski izmantot tās īpašnieks, pārdodot lietotas preces, kas laistas tirgū ar šo preču zīmi.
- 3) Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka preču zīmi tās īpašnieks faktiski izmanto, ja tas sniedz noteiktus pakalpojumus saistībā ar precēm, kas agrāk ir pārdotas ar šo preču zīmi, ar nosacījumu, ka šie pakalpojumi tiek sniegti ar minēto preču zīmi.
- 4) LESD 351. panta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to dalībvalsts tiesai ir atļauts piemērot konvenciju, kas noslēgta starp Eiropas Savienības dalībvalsti un trešo valsti pirms 1958. gada 1. janvāra vai arī – attiecībā uz Savienības kandidātvalstīm – pirms to pievienošanās datuma, piemēram, grozīto Šveices un Vācijas Konvenciju par patentu, dizainparaugu un preču zīmju savstarpējo aizsardzību, kas parakstīta Berlīnē 1892. gada 13. aprīlī, kurā ir paredzēts, ka šajā dalībvalstī reģistrētas preču zīmes izmantošana trešās valsts teritorijā ir jāņem vērā, lai noteiktu, vai šī preču zīme ir tikusi “faktiski izmantota” Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkta izpratnē, gaidot, kad viens no šīs tiesību normas otrajā daļā minētajiem pasākumiem ļaus novērst iespējamās nesaderības starp LESD un šo konvenciju.
- 5) Direktīvas 2008/95 12. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pienākums pierādīt, ka preču zīme ir tikusi “faktiski izmantota” šīs tiesību normas izpratnē, ir šīs preču zīmes īpašniekam.

[Paraksti]